

# T

<b>table of random numbers</b>	การรวบรวมรายการตัวเลขซึ่งคลงกันไว้โดยตลอด ซึ่งตัวเลขแต่ละตัวนั้นมี โอกาสเท่ากันที่จะปรากฏอยู่ใน รายการนั้น ดังนั้นทั้งชุดของตัวเลขเหล่านี้จะช่วยในการสุ่ม หาตัวอย่างได้โดยสะดวก
<b>taboo</b> (ข้อห้าม)	เป็นเกณฑ์ที่ใช้ห้ามบางสิ่งบางอย่าง ซึ่งหากจะมีการ กระทำรุนแรงจะมีการแข่งขันอย่างหนัก บางครั้งใช้ว่า tabu เช่น ข้อห้ามการสมรสในญาติแนวคิง ระหว่างบิดากับบุตร สาว มารดากับบุตรชาย หรือการห้ามกล่าววาจาสะเมิดสิ่งศักดิ์สิทธิ์ หรือการแต่งกายของสตรีอาหรับที่ยังคงห้ามมิให้ เปิดผ้าคลุมหน้า
<b>tabulation</b> (ตาราง)	คือ 1. การรวบรวมเข้าเป็นหมวดหมู่และแสดงผล ตัวเลขออกเป็นหมวดหมู่ที่เหมาะสม หรือ 2. การนำเสนอข้อมูล เช่นเดียวกับตารางสถิติ
<b>taking the role of the generalized other</b>	ในงานของจอร์จ เฮอร์เบอร์ต มิด เป็นวิธีการซึ่ง บุคคลหนึ่ง ไปยึดถือเอาบทบาทของผู้อื่น ๆ ทางจิตใจ และ เอาค่านิยมของผู้อื่นเพื่อมาพัฒนาเป็นตัวเอง (กล่าวคือเป็น แนวความคิดถึงชนิดของบุคคลที่เขาเป็น) และโดยปกติมัก จะมีรูปแบบพฤติกรรมซึ่งสอดคล้องกับค่านิยม ดู generalized other, taking the role of the other
<b>taking the role of the other</b>	ในงานของจอร์จ เฮอร์เบอร์ต มิด เช่นกัน เป็น วิธีการซึ่งบุคคลวางตัวเองในตำแหน่งของผู้อื่นโดยทาง สัญลักษณ์และพยายามให้สอดคล้องกับค่านิยมของผู้อื่น และพัฒนาตัวเอง (self) (กล่าวคือแนวความคิดชนิดของ บุคคลที่เขาเป็น)

	ดู generalized other, taking the role of the generalized other
<b>TAT</b>	ดู thematic apperception test
<b>technicway</b> (เทคนิควิถี)	ประเภทหนึ่งของบรรทัดฐาน คือวิธีการกระทำหรือความคิดที่แพร่หลายอันเกิดจากวิธีทางใหม่ ๆ ทางเทคโนโลยีหรือการใช้เครื่องมือ และถ้าเปรียบเทียบกับอดีตจะถือได้ว่าเป็นนวัตกรรมแตกต่างจากวิถีประจำ และจารีตตรงที่ว่าเทคนิควิถี จะสามารถรู้ลักษณะความเป็นมาได้เป็นพิเศษจนถึงจุดเริ่มต้น และผิดกับวิถีประจำ และจารีตซึ่งมักจะเปลี่ยนแปลงไปตามเทคโนโลยี
<b>technology</b> (เทคโนโลยี)	ความรู้เครื่องมือและเครื่องจักร ซึ่งช่วยในการผลิตและแจกแจงสินค้า กับบริการต่าง ๆ
<b>teleology</b> (มูลเหตุวิทยา)	การศึกษาถึงค่านิยมสูงสุดซึ่งคิดว่ามีอยู่ทั่วไปปรากฏการณ์ต่าง ๆ แตกต่างจาก social teleis
<b>telesis</b>	ดู social teleis
<b>telic</b>	ดู social teleis
<b>temperament</b> (อารมณ์นิสัย)	ในความหมายธรรมดาที่สุด เป็นคุณลักษณะที่บุคคลมีปฏิกิริยาต่อปรากฏการณ์ต่าง ๆ ในทางจิตวิทยามักหมายถึงพื้นฐานทางสรีระของลักษณะทางบุคลิกภาพต่าง ๆ กัน บางครั้งใช้ในความหมายเดียวกับบุคลิกภาพ
<b>test retest measure of (scale) reliability</b>	วิธีการที่ให้น้ำหนักว่าขั้นตอนการวัดจะให้ผลเหมือนกันในแต่ละครั้ง ถ้าใช้ภายใต้สถานการณ์เดียวกัน วิธีการเช่นนี้จะใช้ scale เดียวกัน 2 ครั้ง กับประชากรกลุ่มเดียวกัน และเปรียบเทียบผลจากการใช้ทั้งสองครั้งนี้
<b>thematic apperception test</b>	วิธีการฉายภาพ (projective method) ซึ่งจะประกอบด้วยบัตร 30 ใบแต่ละใบนั้นจะมีภาพเพียงหนึ่ง ปกติจะรวมถึงบุคคลและมักจะเกี่ยวกับการขอให้ผู้ที่เป็น subject สร้างเรื่องราว ปกติมักจะใช้ชื่อว่า TAT

1. การประพาดิของประชาชนทั้งหลายเพื่อมุ่งไปสู่เป้าหมาย

2. ระเบียบกฎเกณฑ์ของความสัมพันธ์ระหว่างประชาชนนั้น ๆ

**they - group**

third culture  
(วัฒนธรรมที่สาม)

**ดู out-group**

ตามทัศนะของยูซีเอ็ม (Useem) หมายถึงรูปแบบทางวัฒนธรรม ซึ่งเป็นที่รู้จักดีของผู้คนทั้งหลายในสังคม 2 กลุ่ม หรือมากกว่า

**tokenism**

(การแสดงเป็นพิธี)

เทคนิควิธีการที่พยายามทำให้สภาพความสัมพันธ์ระหว่างเชื้อชาติ ซึ่งไม่เป็นที่พึงพอใจให้เบาบางลง เช่น

1. การนำนักเรียนผิวดำเพียงเล็กน้อยเข้าไปรวมอยู่ในโรงเรียนสีขาว

2. นายจ้างที่พยายามโฆษณาเรื่อง “ความเสมอภาคในโอกาส” แต่ทว่าขณะเดียวกันได้ใช้มาตรฐาน เรื่องแรงงานซึ่งในทางปฏิบัติแล้วสมาชิกในชนกลุ่มน้อยจะไม่มีคุณสมบัติตามต้องการ หรือ

3. บริษัทที่มีกิจการใหญ่โตจะจ้างออฟโรอเมริกันเพียงเล็กน้อยและพยายามให้อยู่ในตำแหน่งสูงที่เห็นได้เด่นชัด เพื่อพยายามทำให้เกิดความรู้สึกว่าได้ปฏิบัติกรด้านแรงงานอย่างเป็นธรรม

**toleration และ tolerance**  
(ขันติธรรม)

รูปแบบหนึ่งของการปรองดองกัน การยอมรับสถานการณ์ซึ่งไม่เป็นที่น่าพอใจนัก แต่หลีกเลี่ยงไม่ได้

**Tomkins-Horn picture**

**arrangement test**

วิธีการฉายภาพ หรือคาดคะเนอย่างหนึ่ง ซึ่งใช้ในการทดสอบและให้คะแนนด้วยเครื่องมือ เป็นวิธีการที่ผู้ทดสอบให้ดูรูปชุดหนึ่งมี 25 ใบ แต่ละใบจะมีภาพวาด 3 รูป ซึ่งสามารถนำมาจัดเพื่อแสดงเหตุการณ์ต่อเนื่องกัน คำตอบที่ได้เหล่านี้ จะทำให้ผู้ทดสอบทราบถึงบุคลิกภาพของผู้ถูกทดสอบ

<p><b>totalitarian</b> (อำนาจเบ็ดเสร็จ)</p>	<p>เป็นส่วนหนึ่งของทฤษฎี หรือการปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีนั้นที่ว่าควบคุม สิ่งสำคัญ ๆ ทั้งหมดของชีวิตส่วนตัว และทั่วไป โดยตลอดและคงที่ในบริเวณพื้นที่ทางภูมิศาสตร์หนึ่ง ๆ นั้นควรจะเป็นการควบคุมโดยหน่วยงานของรัฐบาลในฐานะเป็นผู้ผูกขาดทางการเมือง มีความหมายคล้ายคลึงกับอัคราธิปไตย (autocracy) และสมบูรณาญาสิทธิราชย์ (absolutism) แต่มีความหมายมากกว่า</p> <p>ดู demagogy และ despotism</p>
<p><b>totemism</b> (คติโทเท็ม)</p>	<p>โดยปกติใช้ในความหมายถึง ระบบค่านิยมที่มีอยู่ในสังคมซึ่งสมาชิกในเผ่าเชื่อกันว่าพวกเขามีความสัมพันธ์พิเศษกับสัตว์ หรือต้นไม้บางชนิด ซึ่งชื่อของสิ่งเหล่านั้นมักจะหมายถึงเผ่านั้น ๆ</p>
<p><b>trade-union</b> (สหภาพแรงงาน)</p>	<p>ในแง่ประวัติศาสตร์ ความหมายทั่วไป หมายถึง สมาคมหรือองค์กรทั้งหมดที่คนงานได้รวมตัวกันขึ้นอย่างสมัครใจเพื่อพยายามต่าง ๆ ที่จะควบคุมสภาพการทำงาน และค่าจ้างแรงงานให้ได้ผลดี ปัจจุบันมักหมายถึงกลุ่มกรรมกรคนงานซึ่งมีสมาชิกเฉพาะผู้ที่ทำงานประเภทเดียวกัน โดยไม่คำนึงว่าทำงานอยู่ที่ใด ดังนั้นจึงหมายความเช่นเดียวกับสหภาพแรงงานช่าง (craft union) และตรงข้ามกับสหภาพแบบอุตสาหกรรม (industrial union) ซึ่งสมาชิกของกลุ่มหลังนี้จะรวมคนงานทั้งหมด ไม่ว่าจะเป็้นอาชีพใด ในโรงงานใดโรงงานหนึ่งโดยเฉพาะเท่านั้น</p> <p>ดู labor union</p>
<p><b>tradition</b> (ประเพณี)</p>	<p>หมายถึง สิ่งที่ถูกพันกับสังคมหนึ่งโดยเฉพาะในลักษณะ</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. ค่านิยมและพฤติกรรมได้ถ่ายทอดจากชนรุ่นหนึ่งไปยังชนอีกรุ่นหนึ่ง หรือ</li> </ol>

2. การตัดสินใจหรือการยืนยันว่าสิ่งที่สืบต่อมานั้นถูกต้อง

ต้อง

ดู custom, folkway, norm

**tradition-directedness**

(ประเพณีเ็นำ)

ตามทัศนะของริสแมน และคณะ คือพื้นฐานบุคลิกภาพซึ่งมีลักษณะที่เน้นถึงความสอดคล้องกับประเพณี ตรงกันข้าม inner directedness และ other directedness

**trend**

(แนวโน้ม)

ทิศทางที่จะเป็นไปตามปรากฏการณ์ที่กำลังเปลี่ยนแปลง

**tribe**

(เผ่าพันธุ์)

กลุ่มสังคมที่ประกอบด้วยหน่วยสังคมเล็ก ๆ ตั้งแต่สองหน่วยหรือมากกว่าขึ้นไป เช่น เชื้อสาย หรือหมู่บ้าน โดยทั่วไปสมาชิกจะครอบครองที่ดินอยู่ร่วมกัน พูดภาษาเดียวกัน มีวัฒนธรรมการสืบเชื้อสาย ชื่อ และความรู้สึกเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน คล้ายคลึงกับชาติ แต่แตกต่างกันตรงที่ว่าสมาชิกทั้งหมดของชาติ ไม่จำเป็นต้องพูดภาษาเดียวกัน หรือจำเป็นต้องมีความรู้สึกเข้มข้นในเรื่องการสืบเชื้อสายเหมือนเช่นเผ่าพันธุ์ และโดยทางปฏิบัติทั่วไปแล้วเผ่าพันธุ์มักจะเล็กกว่าชาติ

ดู state

**true believer**

ความหมายที่ใช้ โดยนักหนังสือพิมพ์ ตามที่ ฮอฟเฟอร์ หมายถึงประเภทของบุคคลที่มีความต้องการอยู่ในส่วนลึก ก็คือการให้ตนเองรวมอยู่ในกลุ่มที่ใหญ่กว่าตนเอง "self" ดังนั้น จึงมักจะแสดงแนวโน้มออกมาอย่างแข็งขันที่จะเป็นสมาชิกของสังคมที่มีความกระตือรือร้น ต่อ ขบวนการทางสังคม และโดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าขบวนการทางสังคมนั้นเป็นไปในทางรุนแรงและเกือบจะไม่คำนึงถึง อนุคมการณ์ของขบวนการทางสังคมเลย

**true limits**

ในการแจกแจงความถี่ คือขอบเขตการแบ่งช่วงชั้นอย่างแท้จริง ซึ่งตรงข้ามกับ stated limits เช่น ในการแจกแจงความถี่ ข้อมูลซึ่งแบ่งกลุ่มเป็นระยะห่างละ 10 เปอร์เซนต์ การแบ่ง 2 ระยะ คือ 70.0-79.9 และ 80.0-89.9 จะมี true limits คือ 69.95-79.95 และ 79.95-89.95 การปรับให้เป็นตัวเลขลักษณะนี้ก็เพื่อให้จัดข้อมูลในกลุ่มได้อย่างเหมาะสม

**t-test (๑๑) student's t**

เป็นการวิเคราะห์ความผันแปร การทดสอบนัยสำคัญทางสถิติซึ่งใช้กับตัวอย่างกลุ่มเล็ก ซึ่งมีการสันนิษฐานในกลุ่มตัวอย่างนั้นได้มาอย่างปกติ และไม่ทราบค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานขึ้นอยู่กับ การแจกแจงกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งจัดแสดงไว้ในรูปแบบตารางและรู้จักกันดีในชื่อว่า student's distribution

**two by two table (๑๒)**

**fourfold table**

ตารางสถิติที่มีลักษณะเป็นคอลัมน์ ๒ และสองแถว ดังนั้นจึงมีลักษณะการจำแนกเป็น 4 ประเภท ปกติเห็นได้ใน  $2 \times 2$  table

**two side testd**

๑ two-tailed test

**two-stage sampling**

เป็นการหาตัวอย่างแบบกระจุก (cluster sampling) แบบง่าย ที่ง่ายเพราะได้กลุ่มตัวอย่างจากการดำเนินงานเพียงสองขั้นเท่านั้น ซึ่งผิดกับกรณีของการหาตัวอย่างแบบกระจุกแบบอื่น ๆ ซึ่งต้องดำเนินการและคำนวณหลายขั้นตอน

**two-tailed test (๑๓)**

**double tailed test,**

**two-sided test**

(การทดสอบสองทาง)

เป็นเทคนิควิธีการสถิติซึ่งเหมาะที่จะใช้เมื่อขอบเขตของการไม่ยอมรับตกอยู่บริเวณปลายสองข้างของการแจกแจงกลุ่มตัวอย่าง